YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)
24 päivänä lokakuuta 1996 *

Asiassa C-32/95 P,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet Ana Maria Alves Vieira ja Nicholas Khan, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

valittajana,

jossa valittaja vaatii muutoksenhaussaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-450/93, Lisrestal ym. vastaan komissio, 6.12.1994 antaman tuomion (Kok. 1994, s. II-1177) kumoamista,

vastapuolina:

Lisrestal — Organização Gestão de Restaurantes Colectivos Ld.ª, portugalilainen yhtiö, kotipaikka Almada (Portugali),

Gabinete Técnico de Informática Ld.ª (GTI), portugalilainen yhtiö, kotipaikka Lissabon,

Lisnico — Serviço Marítimo Internacional Ld.ª, portugalilainen yhtiö, kotipaikka Almada,

Rebocalis — Rebocagem e Assistência Marítima Ld.ª, portugalilainen yhtiö, kotipaikka Almada ja

* Oikeudenkäyntikieli: portugali.

Gaslimpo — Sociedade de Desgasificação de Navios SA, portugalilainen yhtiö, kotipaikka Almada,

edustajanaan asianajaja Manuel Rodrigues, Lissabon, prosessiosoite Luxemburgissa c/o Ângelo Alvez Azevedo, 61 rue de Gasperich,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: kuudennen jaoston puheenjohtajan tehtäviä hoitava C. N. Kakouris sekä tuomarit P. J. G. Kapteyn ja H. Ragnemalm (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: A. La Pergola,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 6.6.1996 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on jättänyt 10.2.1995 yhteisöjen tuomioistuimeen EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan nojalla valituksen asiassa T-450/93, Lisrestal ym. vastaan komissio, 6.12.1994 annetusta tuomiosta (Kok. 1994, s. II-1177), jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi komission päätöksen, jolla komissio yhtäältä alensi Euroopan sosiaalirahaston (jäljempänä ESR)

taloudellista tukea, jonka saajina olivat Lisrestal Ld.ª, GTI Ld.ª, Rebocalis Ld.ª, Lisnico Ld.ª ja Gaslimpo SA (jäljempänä valitusvastaajat), ja toisaalta vaati näitä palauttamaan ensimmäisen, 138 271 804 Portugalin escudon (PTE) suuruisen tukiennakon.

2 Annetusta tuomiosta ilmenee, että vuonna 1986 valitusvastaajat sekä yritykset Proex Ld.ª ja Gelfiche (jäljempänä tuensaajayritykset), joiden kaikkien kotipaikka on Portugalissa, tekivät Departamento para os Assuntos do Fundo Social Europeun (kansallinen toimivaltainen viranomainen, joka toimii Portugalin työvoima- ja sosiaaliturvaministeriön yhteydessä, jäljempänä DAFSE) välityksellä tukihakemuksen ESR:lle Euroopan sosiaalirahaston tehtävistä 17 päivänä lokakuuta 1983 tehdyn neuvoston päätöksen 83/516/ETY 3 artiklan 1 kohdan tarkoittamaa ammatillista koulutusta varten Setúbalin alueella Portugalissa (7 kohta).

3 ESR:n tukea haettiin sen mahdollistamiseksi, että voitiin järjestää ammatillista koulutusta työnsaantimahdollisuuksien parantamiseksi 1 687 alle 25-vuotiaalle nuorelle, joiden osaaminen oppivelvollisuuden päätyttyä oli riittämätöntä tai epäsopivaa (8 kohta).

4 Toimintasuunnitelma hyväksyttiin 31.3.1987 tehdyllä komission päätöksellä C(87) 670; yhteensä tukea myönnettiin 630 642 227 PTE, josta ESR:n rahoittama osuus oli 346 853 225 PTE ja Orçamento da Segurança Social/Instituto de Gestão Financeira da Segurança Socialin (sosiaaliturvan talousarvio/sosiaaliturvan rahoitushallintolaitos, jäljempänä OSS/IGFSS) rahoittama osuus 283 789 002 PTE (9 kohta).

5 Päätöksen 83/516/ETY soveltamisesta 17.10.1983 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2950/83 (EYVL L 289, s. 1) 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti ESR maksoi tuensaajayrityksille 50 prosentin tukiennakon eli 173 426 612 PTE (10 kohta). Nämä yritykset tekivät 31.10.1988 DAFSE:n välityksellä hakemuksen

127 483 930 PTE:n maksatuksesta. Tähän hakemukseen liitettiin erilaisia tositteita ja kertomus tähänastisesta toiminnasta (11 kohta).

6 Laskutuksesta ilmenneiden kulujen ja toimien epäselvyyden vuoksi ESR:n valvontaosasto ehdotti 25.11.1988 asian tutkimista uudelleen (12 kohta). Tämä tarkastus tehtiin 29.1.—2.2.1990 valitusvastaajista kahden eli Lisrestalin ja GTI:n luona; tällöin havaittiin tuen taloudenpidon osalta erilaisia sääntöjenvastaisuuksia. Ne liittyivät erityisesti toiminnan antamiseen kokonaisuudessaan alihankkijoiden hoidettavaksi, vaikka näillä alihankkijoilla ei ollut tarpeellisia teknisiä valmiuksia ja tarpeellista kokemusta. Samaten epäiltiin näennäisten sopimusten ja väärien laskujen esittämistä. Tämän vuoksi tarkastajat ehdottivat, että valitusvastaajille maksettu yhteisön tukiennakko olisi vaadittava palautettavaksi (13 kohta).

7 DAFSE antoi 19.10.1990 valitusvastaajille "sertifikaatteja", joissa se ilmoitti, että yhteisön tarkastus oli suoritettu valitusvastaajien toiminnan sääntöjenmukaisuuden ja lainmukaisuuden tarkistamiseksi, mutta että muuta selvennystä DAFSE ei voi antaa, koska komissio ei ole vielä tehnyt lopullista päätöstä valitusvastaajien toiminnasta (14 kohta).

8 Työllisyys, työmarkkinasuhteet ja sosiaaliasiat -pääosaston (PO V) toimivaltaisen yksikön päällikkö lähetti 14.6.1991 DAFSE:lle kirjeen, jossa selostettiin tarkastajien päätelmiä, joiden perusteella ESR katsoi 536 879 559 PTE käytetyn kuluihin, joita ei voitu hyväksyä (16 kohta). Samassa kirjeessä DAFSE:lle ilmoitettiin, että ESR:n tuen enimmäismääräksi oli asetettu 35 154 808 PTE ja että ottaen huomioon ne 173 426 612 PTE, jotka oli aluksi maksettu ennakkona, 138 271 804 PTE oli palautettava. Komissio asetti DAFSE:lle 30 päivän määräajan huomautusten esittämistä varten (17 kohta).

9 DAFSE ilmoitti 8.7.1991 päivätyllä kirjeellä ESR:lle, ettei se aikonut esittää huomautuksia ESR:n tarkastuskertomuksista tai 14.6.1991 päivätystä kirjeestä ja että se hyväksyi tehdyn päätöksen (18 kohta).

10 Komissio toimitti 3.3.1992 DAFSE:lle takaisinmaksua koskevan määräyksen (20 kohta).

11 Kirjeillä, jotka oli päivätty 24.4.1992 ja 7.5.1992, DAFSE ilmoitti valitusvastaajille komission päätöksestä alentaa myönnettyä tukea ja ne summat, jotka valitusvastaajien oli palautettava ESR:lle ja OSS/IGFSS:lle (21 kohta).

12 Nykyiset valitusvastaajat, silloiset kantajat, jättivät 19.6.1992 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen kanteen, jossa vaadittiin kumottavaksi ESR:n päätös määrätä maksettua tukea palautettavaksi (jäljempänä riidanalainen päätös) ja lisäksi komission velvoittamista maksamaan kokonaisuudessaan vaaditut summat.

13 Vaatimustensa tueksi silloiset kantajat vetosivat neljään aineelliseen kanneperusteeseen. Ensimmäinen kanneperuste koski sitä, ettei ESR:lla ole sellaista yksikköä, joka olisi voinut pätevästi tehdä riidanalaisen päätöksen, tai että tällä yksiköllä ei ainakaan ollut toimivaltaa riidanalaisen päätöksen tekemiseen; toinen kanneperuste koski puolustautumisoikeuksien loukkaamista, kolmas perustelujen riittämättömyyttä ja neljäs ilmeistä arviointivirhettä.

14 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi antamassaan tuomiossa ensimmäisen kanneperusteen. Se jätti tutkimatta vaatimukset, jotka koskivat komission velvoittamista maksamaan ESR:n tuki. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi

toisesta ja kolmannesta kanneperusteesta, jotka ainoastaan ovat tämän valituksen kohteena, seuraavaa:

"42. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan puolustautumisoikeuksien kunnioittaminen missä tahansa menettelyssä, jota käydään tiettyä henkilöä vastaan ja joka on omiaan päättymään tälle vastaiseen päätökseen, on yhteisön oikeuden perustavanlaatuinen periaate, jota on noudatettava, vaikka tästä menettelystä ei olisi annettu mitään määräyksiä (ks. erityisesti yhdistetyt asiat C-48/90 ja C-66/90, Alankomaat ym. v. komissio, tuomio 12.2.1992, Kok. 1992, s. I-565, 44 kohta ja asia C-135/92, Fiskano v. komissio, tuomio 29.6.1994, Kok. 1994, s. I-2885). Tämä periaate edellyttää, että jokainen henkilö, jota vastaan tälle haitallinen päätös voidaan tehdä, voi tehokkaasti ilmaista oman kantansa niiden seikkojen osalta, joista komissio katsoo tämän henkilön olevan vastuussa riidanalaisen päätöksen perustelemiseksi.

43. Sen selvittämiseksi, onko kantajien puolustautumisoikeuksia loukattu tässä asiassa, on eriteltävä, onko valituksenalainen päätös suoraan kantajia koskeva ja niille vastainen ottaen huomioon, että jäsenvaltio on tässä menettelyssä ESR:n ainoa yhteistyökumppani.

44. Tältä osin on todettava, että riidanalaisella päätöksellä otetaan tuensaajayrityksiltä pois osa alunperin myönnetystä tuesta, ilman että asetuksessa N:o 2950/83 myönnetään asianomaiselle jäsenvaltiolle mitään omaa harkintavaltaa (ks. viimeksi asia T-446/93, Frinil ym. v. komissio, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen määräys 20.6.1994, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa, 29 kohta).

45. On lisäksi todettava, että 3.3.1992 antamallaan takaisinmaksumääräyksellä komissio on halunnut lopullisesti alentaa myönnettyä tukea, minkä se ilmoitti kirjeessään, jonka PO V lähetti 14.6.1991 DAFSE:lle. On tietenkin totta, että komission tästä kirjeestä ilmenevä päätös on osoitettu ainoastaan portugalilaisille

viranomaisille. Silti päätöksessä nimetään kantajat, joita nimenomaisesti tarkoitetaan myönnetyn tuen suorina saajina. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo siten, että riidanalainen alentamispäätös koskee kantajia suoraan ja erikseen.

46. Tämän erittelyn vahvistaa oikeaksi se, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ESR:lta taloudellista tukea saaneilla yrityksillä on oikeus saattaa tutkittaviksi päätökset, joilla niiltä otetaan pois tällainen tuki (ks. asia C-291/89, Interhotel v. komissio, yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 7.5.1991, Kok. 1991, s. I-2257, 13 kohta, ja asia C-157/90, Infortec v. komissio, yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 4.6.1992, Kok. 1992, s. I-3525, 17 kohta); tämä ei edellytä ainoastaan sitä, että päätökset koskevat yrityksiä erikseen, vaan myös sitä, että päätökset koskevat niitä suoraan.

47. Tämän erittelyn vahvistaa oikeaksi toisaalta sekin, että asetuksen N:o 2950/83 säännösten vuoksi komission ja tuensaajien välillä on suora yhteys siitä huolimatta, että ainoastaan jäsenvaltio on ESR:n yhteistyökumppani. Edellä mainitun asetuksen 6 artiklassa näet säädetään, että komissio keskeyttää ESR:n tuen maksatuksen taikka alentaa tukea tai peruuttaa sen, jos tukea ei ole käytetty hyväksymispäätöksessä vahvistettujen edellytysten mukaisesti, kun taas kyseistä jäsenvaltiota pyydetään ainoastaan esittämään huomautuksensa asiasta; lisäksi tässä artiklassa säädetään, että jo maksettu tuki, jota ei ole käytetty hyväksymispäätöksessä vahvistettujen edellytysten mukaisesti, on maksettava takaisin ja että asianomainen jäsenvaltio on ainoastaan toissijaisesti vastuussa perusteettomasti maksetun tuen takaisinmaksusta sellaisen toiminnan osalta, johon sovelletaan päätöksen 83/516/ETY 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua takuuta.

48. Siten alentamispäätöksen taloudelliset seuraukset tulevat suoraan kantajien kärsittäviksi; alentamispäätös on niille vastainen päätös, koska ne ovat ensisijaisesti vastuussa perusteettomasti maksetun tuen palauttamisesta (em. asia Alankomaat ym. v. komissio, 50 kohta). Tältä osin komissio on lisäksi suullisessa käsittelyssä todennut, että se voi tarvittaessa nostaa kansallisessa tuomioistuimessa kanteen vaatiakseen kantajilta riidanalaisen tuen takaisin maksamista.

49. Edellä esitetystä johtuu, että komissio, jolla suhteessa kantajiin on yksinomainen oikeudellinen vastuu riidanalaisesta päätöksestä, ei olisi voinut tehdä riidanalaista päätöstä antamatta näille kantajille ennakolta mahdollisuutta tai varmistautumatta siitä, että näillä oli mahdollisuus ilmaista tehokkaasti oma kantansa tuen suunniteltuun alentamiseen.

50. Asianosaisille on riidatonta, että kantajat eivät ole saaneet komissiolta tiedoksi tutkimuskertomuksia tai niitä moiteperusteita, jotka komissio on kohdistanut kantajiin; komissio ei myöskään ole kuullut kantajia ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä; toisaalta sen jälkeen kun komissio oli 14.6.1991 päivätyllä kirjeellä pyytänyt DAFSE:a esittämään huomautuksensa, tämä ilmoitti komissiolle kantajia ennakolta kuulematta 8.7.1991 päivätyllä kirjeellä hyväksyvänsä päätöksen, jonka komissio aikoi tehdä kantajien osalta.

51. Edellä esitetyn perusteella on siten katsottava, että riidanalainen päätös on tehty kantajien puolustautumisoikeuksia loukaten."

15 Todettuaan niinikään, ettei riidanalainen päätös eivätkä tarkastuskertomukset vastanneet perustamissopimuksen 190 artiklan mukaista perusteluvelvollisuutta (52 kohta), ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi riidanalaisen päätöksen.

16 Valituksessaan komissio pyytää ensinnäkin, että yhteisöjen tuomioistuin kumoaisi annetun tuomion tuomiolauselman 2 ja 3 kohdan, joilla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi riidanalaisen päätöksen ja velvoitti komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut; toiseksi komissio pyytää, että asia palautettaisiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäväksi, jotta se ratkaisisi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esitetyn kanteen neljännen kanneperusteen, joka koski ilmeistä arviointivirhettä; kolmanneksi komissio pyytää, että oikeudenkäyntikuluista päätettäisiin myöhemmin.

17 Valituksensa tueksi komissio vetoaa siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisia virheitä todetessaan antamassaan tuomiossa, että

— menettelyssä, joka johti riidanalaisen päätöksen tekemiseen, on rikottu valitusvastaajien puolustautumisoikeuksia;

— komission päätöksestä puuttuivat perustelut ja että päätöksessä ei noudateta perustamissopimuksen 190 artiklan mukaisia velvoitteita.

18 Ensimmäisellä valitusperusteellaan komissio arvostelee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiota oikeudellisesta virheestä, kun tuomion mukaan komissio ei olisi voinut tehdä riidanalaista päätöstä antamatta valitusvastaajille sitä ennen mahdollisuutta ilmaista tehokkaasti oma kantansa taloudellisen tuen alentamiseen. Komissio esittää tämän valitusperusteensa tueksi kolme väitettä.

19 Ensinnäkin komissio väittää, ettei valitusvastaajille voida tunnustaa oikeutta edeltävään kuulemiseen ESR:n hallintorakenteen ja -mallin vuoksi. Toiseksi riidanalaisessa päätöksessä ei valitusvastaajille määrätä mitään sanktioita. Kolmanneksi ESR:n hallintorakenteen vuoksi komissiolle olisi käytännössä erittäin vaikeaa kuulla välittömästi niitä, jotka saavat rahastosta tukea.

20 Toisaalta komissio vetoaa siihen, että valitusvastaajille on jo joka tapauksessa ilmoitettu DAFSE:n 19.10.1990 päivätyllä kirjeellä niistä epäilyistä, joita komissiolla oli hyväksymispäätöksessä määrättyjen myöntämisedellytysten noudattamisesta.

Valitusvastaajien oikeus tulla kuulluksi

21 On muistutettava, että puolustautumisoikeuksien kunnioittaminen missä tahansa menettelyssä, jota käydään tiettyä henkilöä vastaan ja joka on omiaan päättymään tälle vastaiseen päätökseen, on yhteisön oikeuden perustavanlaatuinen periaate, jota on noudatettava, vaikka tästä menettelystä ei olisi annettu mitään määräyksiä (ks. erityisesti asia C-135/92, Fiskano v. komissio, tuomio 29.6.1994, Kok. 1994, s. I-2885, 39 kohta ja yhdistetyt asiat C48/90 ja C-66/90, Alankomaat ym. v. komissio, tuomio 12.2.1992, Kok. 1992, s. I-565, 44 kohta). Tämä periaate edellyttää, että henkilöt, joille päätös on osoitettu ja joiden etuihin se merkittävästi vaikuttaa, voivat tehokkaasti ilmaista kantansa.

22 Komission ensimmäinen väite koskee sitä, että riidanalaiseen päätökseen johtanut menettely ei koskenut valitusvastaajia ja etteivät ne sen vuoksi voi vedota edellä mainittuun periaatteeseen. Toisin kuin jäsenvaltiolla, valitusvastaajilla ei ollut keskeistä ja tärkeää asemaa koulutustoiminnan rahoitus- ja valvontamenettelyssä; lisäksi ne olivat suoraan tekemisissä ainoastaan jäsenvaltion kanssa, joka oli ESR:n ainoa yhteistyökumppani. Rahoitussuhteet olivat siten yhtäältä komission ja kyseisen jäsenvaltion ja toisaalta tämän jäsenvaltion ja tuensaajan väliset asiassa 310/81, EISS vastaan komissio, 15.3.1984 annetun tuomion mukaisesti (Kok. 1984, s. 1341, 15 kohta).

23 Tällaista perustelua ei voida hyväksyä.

24 On todettava, että riidanalaiseen päätökseen johtaneeseen menettelyyn on ryhdytty valitusvastaajia vastaan tämän tuomion 21 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla. Huolimatta siitä keskeisestä asemasta, joka kyseisellä jäsenvaltiolla on asetuksella N:o 2950/83 käyttöönotetussa järjestelmässä, sen tutkintamenettelyn välittömänä kohteena, joka johti riidanalaiseen päätökseen, olivat näet valitusvastaajat.

25 Tältä osin on huomattava, että ESR:n valvontaosasto ehdotti 25.11.1988 uuden selvityksen tekemistä asiasta siten, että tarkastus tehtäisiin valitusvastaajista kahden eli Lisrestalin ja GTI:n luona. Sittemmin juuri näissä tarkastuksissa havaittiin tuen taloudenpidossa erilaisia sääntöjenvastaisuuksia, ja riidanalainen päätös tehtiin juuri näiden tarkastusten perusteella.

26 Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toisaalta todennut antamansa tuomion 45 kohdassa, riidanalaisessa päätöksessä nimetään kantajat, joita nimenomaisesti tarkoitetaan myönnetyn tuen välittöminä saajina.

27 Tämän kannan vahvistaa oikeaksi asetuksen N:o 2950/83 6 artiklan 2 kohta, jossa säädetään, että jo maksettu tuki, jota ei ole käytetty hyväksymispäätöksessä vahvistetuin edellytyksin, on maksettava takaisin ja että kyseinen jäsenvaltio on vain toissijaisesti vastuussa perusteettomasti maksetun tuen palauttamisesta, jos kyse on toiminnasta, jonka osalta se takaa päätöksen 83/516/ETY 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimenpiteiden moitteettoman toteuttamisen.

28 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on siten antamansa tuomion 47 kohdassa perustellusti todennut, että asetuksen N:o 2950/83 säännösten vuoksi komission ja tuensaajien välillä on suora yhteys siitä huolimatta, että ainoastaan jäsenvaltio on ESR:n yhteistyökumppani.

29 Vaikka yhteisön tuen maksatuksen keskeyttämistä taikka tuen alentamista tai peruuttamista koskeva päätös voikin toisinaan heijastaa kansallisten toimivaltaisten viranomaisten arviointia ja harkintaa, asetuksen N:o 2950/83 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti juuri komissio kuitenkin tekee lopullisen päätöksen ja on siitä yksin oikeudellisessa vastuussa tuensaajiin nähden.

30 Toisaalta, vaikka tämän säännöksen perusteella kyseistä jäsenvaltiota on kuultava, ennen kuin komissio tekee keskeyttämistä, alentamista tai peruuttamista koskevan päätöksen, ei kuitenkaan voida tehdä sitä johtopäätöstä, että yhteisön oikeuden niinkin perustavanlaatuista periaatetta kuin sitä, jonka mukaisesti jokaisella on oikeus tulla kuulluksi ennen kuin hänelle mahdollisesti vastainen päätös tehdään, ei sovellettaisi.

31 Toisella väitteellään komissio vetoaa siihen, että riidanalaisessa päätöksessä ei valitusvastaajille määrätä mitään sanktiota tai rangaistusta. Päätös olisi ainoastaan välitön hallinnollinen seuraus siitä komission päätöksestä, jolla komissio hyväksyi taloudellisen tuen ja määritteli sen myöntämisperusteet.

32 Tätä perustelua ei voida hyväksyä.

33 Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut, riidanalaisella päätöksellä valitusvastaajilta otettiin kokonaisuudessaan pois se tuki, joka niille alunperin myönnettiin. Niiden kärsittäviksi tulevat siten suoraan riidanalaisen päätöksen taloudelliset seuraukset, jotka vaikuttavat niiden taloudelliseen asemaan, koska niiden on ensisijaisesti palautettava perusteettomasti maksettu tuki kahden viikon määräajassa niiden 24.4.1992 ja 7.5.1992 päivättyjen kirjeiden vastaanottamisesta, jotka DAFSE lähetti valitusvastaajille ja joissa niille ilmoitettiin komission riidanalaisesta päätöksestä.

34 Siten on todettava, että päätös vaikuttaa merkittävästi valitusvastaajien etuihin.

35 Kolmannella väitteellään komissio vetoaa siihen, että ESR:n hallintorakenteen vuoksi komission on käytännössä erittäin vaikeaa kuulla välittömästi ESR:n tuensaajia. Tukihakemuksen jättämisestä alkaen komissio antaa yksin jäsenvaltion huolehtia hyväksyttyjen hankkeiden hallinnoimisesta. Sen hyväksyminen, että komission olisi tässä asiassa pitänyt kuulla valitusvastaajia, muuttaisi ESR:n voimassaolevaa hallintorakennetta.

36 Myöskään tätä perustelua ei voida hyväksyä.

37 Ensinnäkään käytäntöä koskeva perustelu ei itsessään voi oikeuttaa loukkaamaan sellaista perustavanlaatuista periaatetta kuten puolustautumisoikeuksien periaatetta.

38 Toiseksi asetuksen N:o 2950/83 5 artiklan 5 kohdasta ilmenee, että komissio on selvillä siitä, ketkä ovat tuensaajia, koska tukea maksaessaan komission on ilmoitettava asiasta kaikille asianosaisille.

Kuulluksi tulemista koskevan oikeuden täytäntöönpano komissiossa

39 Komissio katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on virheellisesti jättänyt ottamatta huomioon sen, että valitusvastaajat olivat saaneet tiedon komission perustelluista epäilyistä, jotka koskivat hyväksymispäätöksen myöntämisedellytysten noudattamista. Valitusvastaajat olivat näet saaneet DAFSE:lta 19.10.1990 päivätyn kirjeen, jossa oli esitetty nämä epäilyt. Jos valitusvastaajilla olisi ollut asiaväitteitä niiden kumoamiseksi, valitusvastaajat olisivat voineet saattaa ne DAFSE:n tietoon, jolloin DAFSE olisi toimittanut ne edelleen komissiolle.

40 On muistutettava, että yhteisöjen tuomioistuin voi tutkia tällaisen perusteen vain, jos sillä riitautetaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arvio 19.10.1990 päivättyjen kirjeiden sisällöstä ja sanamuodosta (asia C-39/93 P, SFEI ym. v. komissio, tuomio 16.6.1994, Kok. 1994, s. I-2681, 26 kohta).

41 Vaikuttaa selvästi siltä, että näissä kirjeissä ei ole mitään selitystä, joka koskee niitä epäilyjä, joita komissiolla tuona aikana oli. DAFSE ilmoitti kirjeissä valitusvastaajille ainoastaan, että yhteisön tarkastus oli tehty toiminnan sääntöjenmukaisuuden ja lainmukaisuuden tarkistamiseksi ja että komissio ei ollut vielä tehnyt lopullista päätöstä.

42 Tämän perusteella 19.10.1990 päivätyt kirjeet eivät olleet sellaisia, että valitusvastaajat olisivat niistä saaneet tiedon komission epäilyistä.

43 Siten on katsottava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin saattoi tehdä sen päätelmän, että riidanalainen päätös oli tehty valitusvastaajien puolustautumisoikeuksia loukaten.

44 Ensimmäinen valitusperuste on siten hylättävä aiheettomana.

45 Koska edellä todettu puolustautumisoikeuksien loukkaaminen johtaa riidanalaisen päätöksen kumoamiseen, ei ole tarpeen tutkia komission toista valitusperustetta, joka koskee perusteluiden puuttumista.

46 Edellä esitetyn perusteella valitus on kokonaisuudessaan hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

47 Työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdassa, jota 118 artiklan perusteella sovelletaan muutoksenhakumenettelyyn, määrätään, että hävinnyt asianosainen velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Koska komissio on hävinnyt asian, se velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut tässä oikeusasteessa.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Valitus hylätään.

2) Valittaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Kakouris Kapteyn Ragnemalm

Julistettiin Luxemburgissa 24 päivänä lokakuuta 1996.

R. Grass

kirjaaja

G. F. Mancini

kuudennen jaoston puheenjohtaja